

ELÄINSUOJIA JA ELÄINTENPITOA KOSKEVIA OHJEITA

Kaiken eläintenpidon tulee täyttää eläinsuojelulain ja eläinsuojeluasetusten vaatimukset. Eläinsuojelutehtävät kuuluvat valvontaeläinlääkärille. Eläinsuojien ja niiden yhteydessä olevien piha-alueiden, jaloittelualueiden ja ulkotarhojen on kooltaan, tiloiltaan ja varusteiltaan oltava eläinsuojelulain ja sen nojalla annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisia. Eviran eläinsuojelulainsäädäntöä koottuna – oppaista löytyy yhteenvedot eläinlajikohtaisista eläinsuojelu- ja tilavaatimuksista:

<https://www.evira.fi/tietoa-evirasta/julkaisut/elaimet/oppaat/>

Eläinsuojien ympäristönvalvonta kuuluu ympäristönsuojeluviranomaisille. Lähtökohta on, ettei eläintenpito aiheuta ympäristöön haju-, pöly-, karpäs-, lintu- tai jyrjäjähaittaa eikä häiritsevää melua. Lannan, jätteiden ja jäteveden käsittely ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai pilata vesistöä tai pohjavettä. Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa on annettu määräykset ympäristölupaa vaativista eläinmääristä.

Terveystensuojelulaki muuttui vuoden 2017 alusta eikä eläinsuojista ja aitauksista tarvitse enää tehdä ilmoitusta terveystensuojeluviranomaiselle. Eläinsuojista, aitauksista tai eläintenpidosta ei kuitenkaan saa aiheutua terveydellistä haittaa.

Joskus eläinsuojakohteissa on myös kuluttajaturvallisuuteen liittyvää toimintaa (esim. ratsastuspalvelujen tarjoaminen). Kuluttajaturvallisuuteen liittyvistä asioista vastaa Tukes eli Turvallisuus ja kemikaalivirasto, lisätietoja www.tukes.fi.

Rakennuslupa ja asemakaavamääräykset

Uudet eläinsuojarakennukset tarvitsevat rakennus- tai toimenpideluvan. Rakennusten käyttötarkoituksen muuttuessa tai uusia rakennuksia tehtäessä ota yhteys kunnan rakennusvalvontaan. Rakennusvalvonta harkitsee pyytääkö se eläinsuojien rakentamissuunnitelmasta lausunnon valvontaeläinlääkäriltä tai muulta ympäristötoimen viranhaltijalta.

Ohjeellisia suojaetäisyyksiä asemakaava-alueella sekä muilla tiheästi asutuilla alueilla

Suojaetäisyyksien tarkoitus on estää haju- ja meluhaittojen leviäminen asuinalueille tai alueille, joilla on kouluja, päiväkoteja tai muita hoitolaitoksia. Vähimmäisetäisyytenä voi yleensä pitää 50 m eläinsuojasta tai aitauksesta häiriintyvään kohteeseen.

Ohjeelliset vähimmäis-suojaetäisyydet (eläinsuoja, aitaus ja muut rakenteet):

- Hevostalli, lampola, alle 5 eläintä: 50 m
- Kennel, 5-10 koiraa: 50 m
- Mehiläistarha-alue: 50 m
- Sikala, navetta, alle 5 eläintä: 100 m
- ”kesäpossut” harkitaan tapauskohtaisesti

- kanat tapauskohtaisesti (ei kukkoja asemakaava-alueille)

Lannan käsittely

Lanta on säilytettävä, kerättävä, kuljetettava, käsiteltävä ja hyödynnettävä siten, ettei siitä aiheudu terveys- tai ympäristöhaittaa. Erityisesti on huolehdittava, että lantala on niin sijoitettu, rakennettu ja hoidettu, ettei talousveden tai yleiseen käyttöön tarkoitetun uimarannan veden tai maaperän terveydellinen laatu huonone tai siitä aiheudu hajua tai muuta terveyshaittaa. Lannan käsittelystä ei saa aiheutua maaperän, vesistön tai pohjaveden pilaantumista.

Lantalalan rakenteiden tulee estää lannan ja valumavesien pääsy ympäristöön. Lantalalle asetettavia rakenteellisia vaatimuksia:

- pohjan on oltava tiivis, nestettä läpäisemätön
- lantala on katettu niin, ettei siihen pääse sadevesiä
- lantalassa on oltava tilaa 12 kuukauden aikana kertyvälle lantamäärälle

Lannan hyväksyttäviä loppukäyttötapoja ovat luovuttaminen maanviljelijälle tai puutarhanyrittäjälle maanparannusaineeksi, lannan myynti tai luovutus tallilta pakattuna <https://www.evira.fi/kasvit/viljely-ja-tuotanto/lannoitevalmisteet/>, lannan kompostointi sekä lannan levittäminen omalle pellolle. Mikäli lanta myydään tai luovutetaan maanviljelijälle tai puutarhanyrittäjälle, on lannan luovutuksesta oltava voimassa oleva kirjallinen sopimus.

Lantalalan rakentaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaista rakennus- tai toimenpidelupaa.

Ulkotarhat ja jaloittelualueet

Jaloittelualueet ja ulkotarhat on sijoitettava siten, ettei niiltä pääse huuhtoutumaan ravinteita sade- ja sulamisvesien mukana talousvesikaivoihin tai vesistöihin.

Ohjeelliset suojaetäisyydet jaloittelutarhasta

- Talousvesikaivosta, uimarannoilta ja vesistöistä 50 metriä
- valtaojat vähintään 25 metriä

Ravinteiden huuhtoutumista voidaan vähentää tarhojen sijoittelulla, säännöllisellä siivoamisella, valumavesiä keräämällä esim. keräilyojilla talteen jne.

Tarhat ja laitumet on aidattava.

Tuotantoeläintenpitäjäksi rekisteröitymisestä ja eläinlajikohtaisia vaatimuksia

Kaikkien tuotantoeläinten pitäjiä on rekisteröidyttävä kunkin tuotantoeläimen vaatimalla tavalla. Lähtökohtaisesti jo yhdenkin tuotantoeläimen hankkiminen velvoittaa tuotantoeläinpitäjäksi rekisteröitymistä. Kaikki tuotantoeläinten rekisteröimiseen liittyvät lomakkeet löytyvät Eviran sivulta:

<https://www.evira.fi/tietoa-evirasta/lomakkeet-ja-ohjeet/elaimet/elainten-merkitseminen-jarekisterointi/>

Rekisteröitymislomakkeet toimitetaan eläintenpitäjän asuinkunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle:

<http://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Tyo-ja-elinkeinot/Maaseututoimi>

Siipikarja:

Kaikkien siipikarjan pitäjiä on rekisteröidyttävä. Rekisteröityminen tapahtuu täyttämällä eläintenpitäjäksi rekisteröityminen- ja pitopaikkalomakkeet ja toimittamalla ne sille maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka kunnan alueella eläintenpito tapahtuu. Myös pitopaikat, joissa eläimiä pidetään, on rekisteröitävä. Tämä koskee siis yhdenkin kanan pitäjää tai ”leasing-kesäkanojen” vuokraajaa.

Siipikarjan pitäjän tulee ottaa huomioon mahdolliset määräykset, jotka koskevat siipikarjan pitämistä ulkona. Lintuinfluenssan ehkäisemiseksi siipikarjalle on tavallisesti määrätty ulkona pitokielto keväisin 1.3 – 31-5. (Huom! Luonnonlinnuista todettujen lintuinfluenssatapausten vuoksi vuoden 2017 alusta siipikarjaa koskeva ulkona pitokielto on voimassa toistaiseksi koko maassa).

Lintuinfluenssa tarttuu linnuista toisiin eritteiden ja lyhyen matkaa myös ilman välityksellä. Sen vuoksi on tärkeää, että estetään suorat kosketukset erityisesti luonnonvaraisten vesilintujen ja siipikarjan välillä samoin kuin se, ettei luonnonlintujen uloste pääsisi tahrimaan siipikarjan rehua.

Eviran sivuilta löytyy hyödyllistä tietoa siipikarjan pidosta ja lisätietoa rekisteröitymisestä: <https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/siipikarja/>

Muistilista kesäkanojen pitäjille:

<https://www.evira.fi/elaimet/usein-kysyttya/muistilista-kesakanojen-pitajalle/>

Lampaat ja vuohet:

Lampaan tai vuoheen pitäjän on rekisteröidyttävä lammas- ja vuo hirekisteriin. Rekisteröityminen tehdään ennen eläinten pidon aloittamista oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Vaatimus koskee yhdenkin eläimen pitäjää riippumatta siitä, onko eläin ostettu tai vain ”vuokrattu” nurmikon hoitajaksi.

Lampaat ja vuohet on merkittävä Eviran hyväksymillä korvamerkeillä ennen siirtoa syntymäpitopaikasta mutta kuitenkin viimeistään 6 kk ikäisinä. Eläinten pitäjä on vastuussa eläinten asianmukaisesta merkitsemisestä.

Lisätietoja ja ohjeita:

<https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/lampaat-ja-vuohet/>

Siat:

Sikojen pitäjän on rekisteröidyttävä sika eläintenpitäjäksi. Rekisteröityminen tehdään ennen eläinten pidon aloittamista oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Myös kesäposujen ja minipossujen pitäjiä tulee rekisteröityä sika eläintenpitäjiksi. Kaikilla siat on merkit-

tävä syntymäpitopaikassa joko tatuoinnilla tai korvamerkillä, viimeistään silloin kun sika siirretään tai luovutetaan toiseen pitopaikkaan.

Lisätietoja ja ohjeita:

<https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/siat/>

Naudat ja hevoseläimet:

Myös naudoille ja hevoseläimille on omat rekisteröintimenettelyt:

<https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/nautaelaimet/>

<https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/hevoselaimet/>

Lisätietoja:

Imatran seudun ympäristötoimi asiakaspalvelu puh. 020 617 4323